

ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ЗАСТРАХОВКА ПОЖАР

(ОУЗП 2009 / НИВО 2)

Обща част

За тази застраховка са в сила разпоредбите на Общите застрахователни условия (ОЗУ).

Специална част

Съдържание:

- Член 1 Застраховани рискове и щети
- Член 2 Щети, които не са застраховани
- Член 3 Застраховани имуществата и разходи
- Член 4 Териториален обхват на застраховката
- Член 5 Задължения на Застраховачия след настъпване на застрахователно събитие
- Член 6 Застрахователна стойност
- Член 7 Обезщетение
- Член 8 Подзастраховане
- Член 9 Плащане на обезщетение. Възстановяване, повторно набавяне
- Член 10 Процедура по експертизи
- Член 11 Право на регрес

Член 1 Застраховани рискове и щети

1. Застраховани рискове

- 1.1. **Пожар:** Пожар е огън, който се разпространява със собствена сила и има увреждащо действие (огън, причиняващ щети).
- 1.2. **Удар от мълния:** Удар от мълния е непосредственото силово или топлинно въздействие на мълния върху застрахованото имущество (директен удар от мълния).
- 1.3. **Експлозия:** Експлозия е внезапно протичаща проява на сила, предизвикана от разширяването на газове или пари.
Експлозия при съдове (цистерни, тръбопроводи и други подобни) е на лице, когато техните стени се разкъсват, вследствие на внезапно изравняване на разлика между вътрешното и външното налягане на съда.

Експлозия, предизвикана от химично разлагане вътре в съда се счита и тогава за експлозия, когато стената им, не е разкъсана.

- 1.4. **Удар от летателни апарати:** Удар от летателни апарати или от падащи от тях части е удара или падането от/на самолети или космически летателни апарати, сателити, части от тях или техния товар.

2. Застраховани щети

Застраховани са имуществени щети, които

- 2.1. възникват поради **непосредственото въздействие** на застрахован риск (застрахователно събитие);
- 2.2. възникват като **неизбежно следствие** от застрахователно събитие;
- 2.3. се причиняват от **гасене, събаряне или разчистване** при застрахователно събитие;
- 2.4. възникват от **изгубването на фактическата власт** върху имуществото при застрахователно събитие;

Член 2 Щети, които не са застраховани

Не са застраховани:

- 1. щети върху имущество, които са причинени от отделена топлина или дим в следствие на съзнателно запален и контролиран огън с цел отопление или други домакински нужди;
- 2. щети върху имущества, които падат или са хвърлени в съзнателно запален и контролиран огън с цел отопление или други домакински нужди;
- 3. опърляне;

- 4. щети върху електрически устройства вследствие на промяна на параметрите на електрически ток (например: покачване на силата на тока, пренапрежение, повреда в изолацията, късо съединение, късо съединение към земя, повреда в електрически контакти, повреда в измервателни, регулиращи и предпазни устройства, прехвърляне на електрическа дъга, претоварване).

Такива щети не са застраховани, дори и ако вследствие на тях се появят светлинни, топлинни или взривоподобни явления.

- 5. щети, нанесени върху електрически устройства вследствие на пренапрежение или индукция при удар от мълния или атмосферни електрически разряди (индиректен удар от мълния);
- 6. щети от механични въздействия при извеждане на производствената дейност и щети по горивни машини, поради настъпила експлозия в горивната камера;
- 7. щети от куршуми от огнестрелни оръжия;
- 8. щети от по-ниско атмосферно налягане (имплозия);
- 9. не са застраховани щети от пряко или косвено въздействие на:

- 9.1. военни събития от всякакъв вид, с или без обявяване на война, включително всички насилствени действия на държави и всички насилствени действия на политически или терористични организации;
- 9.2. вътрешни размирици, гражданска война, революция, бунт, вълнения, въстание;
- 9.3. всички военни или административни мерки, свързани с посочените в т. 9.1. и 9.2. събития;
- 9.4. земетресения или други необичайни природни явления;
- 9.5. атомна енергия, радиоактивни изотопи или йонизиращо лъчение;

За т. от 1 до 8 важи следното: Когато такива щети доведат до пожар или до експлозия, щетите възникнали в следствие на това са застраховани.

За т. 2, 3, 4, 6, 7 и 8 важи следното: Такива щети са застраховани, когато настъпят като неизбежно следствие от застрахователно събитие.

За т. 9 важи следното: Доказването, че щетата не е свързана нито пряко, нито косвено с посочените в т. 9.1. - 9.5. събития или техните последици, е задължение на Застраховачия.

Член 3 Застраховани имуществата и разходи

1. Застраховани имуществата

- 1.1. Застраховани са посочените в полицата имуществата, които са собственост на Застраховачия, които той е купил на лизинг, при който лизингодателят си запазва правото на собственост върху тях до пълното им изплащане или които са му оставени като залог.
- 1.2. Чужди имуществата са застраховани само по силата на специално споразумение и само в случай, че за тях не може да бъде получено обезщетение от друга застраховка.

При застраховане на чуждо имущество за застрахователна стойност е определящ интереса на собственика, доколкото не е договорено нещо друго.

2. Застраховани разходи

- 2.1. Застраховани са разходите за предприети мерки, дори и ако те не са довели до резултат, които Застраховачият е трябвало да счете за необходимо да предприеме за предотвратяване или намаляване на щетите при застрахователно събитие.

Възстановяването на тези разходи и обезщетението за застрахованото имущество не могат заедно да надхвърлят застрахователната сума. Това не важи при условие, че са предприети мерки по указание на Застрахователя.

- 2.2. Само по силата на специално споразумение са застраховани:
 - 2.2.1. **Разходи за гасене на пожар** – това са разходите за потушаване на пожар, с изключение на разходите съгласно т. 2.3.;
 - 2.2.2. **Разходи за преместване и предпазване** - това са разходите, които възникват в резултат на това, че за целите на възстановяването или набавянето на застрахованите имущества трябва да се преместят,

променят или предпазят други вещи; Това са най-вече разходи за демонтаж и повторен монтаж на машини и инсталации, както и за пробиване, събаряне или повторно изграждане на части от сградата.

2.2.3. Разходи за събаряне и разчистване – това са разходите за дейности, които се извършват на застрахования обект, доколкото те са свързани със застрахованото имущество, а именно дейностите, свързани с необходимото събаряне на засегнати от щетата останки, както и с разчистването, включително сортирането на останките и отпадъците.
Тук не са включени разходите за депониране на отпадъци, посочени в т. 2.2.4.

2.2.4. Разходи за депониране на отпадъци – това са разходите за изследване, извозване, третиране и депониране на засегнатите от щетата застраховани имущества.

2.3. Не са застраховани:

2.3.1. разходи вследствие на увреждания на човешкото здраве при изпълнение на спасителните операции;

2.3.2. разходи за ангажирани пожарникари и други служебно задължени лица, действали в обществен интерес или по административно нареждане.

Член 4

Териториален обхват на застраховката

Движимо имущество е застраховано само тогава, когато се намира на посочения в застрахователната полица застрахован адрес. Ако то бъде преместено от там, застрахователната защита престава да бъде в сила. Ако преместването е трайно, по отношение на това имущество се прекратява застрахователният договор.

Член 5

Задължение на застрахователя след настъпване на застрахователно събитие

1. След настъпване на застрахователното събитие Застрахователят е длъжен:

1.1. да се погрижи по възможност незабавно за предотвратяване и намаляване на щетата и при това да изпълнява указанията на Застрахователя. Той следва по възможност да си набави подобни указания (**Задължение за намаляване на щета**);

1.2. да информира Застрахователя и отговорните служби за сигурност (полиция, пожарна служба и други) веднага след като узнае за щетата, но не по-късно **от 3 дни** от настъпване на застрахователното събитие. При обявяването пред държавните органи трябва да се посочат най-вече всички вещи, по отношение на които е загубена фактическата власт (**Задължение за съобщаване на щета**);

1.3. да предостави всяка информация, необходима за установяване на застрахователното събитие и/или на размера на дължимото от Застрахователя обезщетение. При поискване, Застрахователят следва да предостави на Застрахователя на собствени разноски всички необходими писмени доказателства (например: документи, фактури, протоколи). В рамките на уреждане на претенцията (ликвидацията на щета) на Застрахователя следва да се предоставят изчерпателно и достоверно всички писмени и устни данни. На Застрахователя и на упълномощените му представители следва да се предоставя, по всяко време, достъп до мястото на щетата за оглед (**Задължение за изясняване на обстоятелствата и установяване обхвата на щетата**);

1.4. да изпълни незабавно всички други задължения след настъпването на застрахователното събитие, които са в сила съгласно други договорени застрахователни условия.

2. При нарушаване на задълженията по предходните точки – от 1.1. до 1.4., задължението на Застрахователя за обезщетение е както следва:

2.1. ако подобно задължение е било нарушено с намерението да се повлияе върху задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение или да се затрудни констатирането на обстоятелства, които очевидно са от значение за задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение, налице е пълно освобождаване от задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение;

2.2. ако подобно задължение е било нарушено без намерение да се повлияе върху задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение или да се затрудни констатирането на подобни обстоятелства, които очевидно са от значение за задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение, Застрахователят продължава да дължи обезщетение, ако нарушението не е повлияло нито върху констатирането на застрахователното събитие, нито

върху констатирането или размера на дължимото от Застрахователя обезщетение;

2.3. ако подобно задължение бъде нарушено без вина, задължението на Застрахователя за изплащане на обезщетение продължава да бъде в сила.

Член 6

Застрахователна стойност

1. Специални разпоредби за застрахователната стойност

1.1. За застрахователна стойност на сгради може да бъде договорена:

1.1.1. възстановителна стойност.

За възстановителна стойност на сградата се считат обичайните за региона разходи за нейното ново изграждане, включително разходите за проектиране и конструиране;

1.1.2. действителна стойност.

Действителната стойност на сградата се определя, като се приспадне от възстановителната стойност сума, която съответства на състоянието на сградата, най-вече с оглед на нейната възраст и нейното износване.

1.1.3. пазарната стойност.

Пазарната стойност на сградата е постижимата продажна цена, в която не е включена стойността на земята, върху която е построена.

1.2. За застрахователна стойност на вещи за ежедневна употреба и оборудване, използвано със стопанска цел може да бъде договорено:

1.2.1. възстановителна стойност.

За възстановителна стойност се считат разходите за повторно набавяне на ново имущество от същия вид и качество.

1.2.2. действителна стойност.

Действителната стойност се определя като се приспадне от възстановителната стойност сума, която съответства на състоянието на имуществото, най-вече с оглед на неговата възраст и неговото износване.

1.2.3. пазарна стойност

Пазарната стойност е постижимата продажна цена на дадено имущество.

1.3. За застрахователна сума на стоки и стоково-материални запаси се приемат разходите за възстановяване или повторното набавяне на имущество от същия вид и със същото качество.

Ако при стоки и стоково-материални запаси продажната цена, която може да бъде реализирана, е по-ниска от разходите за възстановяването или повторното им набавяне, тя се приема за застрахователна стойност.

1.4. За застрахователна стойност се приема:

- при пари и парични еквиваленти (субститути) – номиналната стойност;

- при спестовни книжки – разходите за производството по обезсилването им;

- при ценните книжа с официален курс – последната официална котировка;

- при останалите ценни книжа – пазарната цена.

1.5. За застрахователна стойност на носители на данни с намиращите се върху тях програми и данни, данни за инструменталната екипировка, свидетелства, мостри, прототипи и други подобни, се считат разходите за възстановяване или повторно набавяне.

1.6. За застрахователна стойност на официално регистрирани превозни средства за движение по суша, вода и въздух се приема пазарната стойност.

1.7. За застрахователна стойност на друго движимо имущество, което не е посочено в точките от 1.2. до 1.6. се приема пазарната стойност.

2. Общи разпоредби за застрахователната стойност

- 2.1. Независимо от разпоредбите на т. 1.1. до 1.7. за застрахователна стойност във всеки случай се приема пазарната стойност:
 - 2.1.1. за имущество с историческа или художествена стойност, при които стареенето в общия случай не води до обезценка;
 - 2.1.2. за движимо имущество, предоставено за ползване в рамките на търговска дейност, като например: заети книги, видеокасети, машини и уреди под наем.
- 2.2. При определяне на застрахователната стойност не се взема под внимание личното отношение към имуществото от страна на неговите собственици или ползватели

Член 7 Обезщетение

1. За сгради, вещи за ежедневна употреба и оборудване, използвано със стопанска цел (чл. 6, т. 1.1. и 1.2.):

- 1.1. Ако застраховката е сключена по възстановителна стойност съгласно чл. 6,
 - 1.1.1. при разрушаване или изгубване на фактическата власт се възстановява застрахователната стойност, която имуществото е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 1.1.2. при увреждане се възстановяват необходимите за ремонта към момента на настъпване на застрахователното събитие разходи (щети по възстановителна стойност), но не повече от застрахователната стойност, която засегнатата от щетата имущество е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 1.1.3. ако действителната стойност на засегнатата от щетата имущество, непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие, е била по-малка от 40% от възстановителната му стойност, се възстановява максимум действителната стойност;
 - 1.1.4. ако засегнатото от щетата имущество е било трайно обезценено непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие, се възстановява максимум пазарната стойност.

Сграда е трайно обезценена, когато е предвидена за събаряне или е станала неизползваема като цяло или по предназначението ѝ.

Вещи за ежедневна употреба и оборудване, използвано със стопанска цел са трайно обезценени тогава, когато са трайно изведени от експлоатация или са станали неизползваеми като цяло или по предназначението им.

- 1.2. Ако застраховката е сключена по действителна стойност съгласно чл.6,
 - 1.2.1. при разрушаване или изгубване на фактическата власт върху имуществото се възстановява застрахователната стойност, която то е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 1.2.2. при увреждане се възстановяват необходимите за ремонта към момента на настъпване на застрахователното събитие разходи, намалени със съотношението между действителната стойност и възстановителната стойност на имуществото, но максимум застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие.
 - 1.2.3. Ако непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие засегнатото от щетата имущество е било трайно обезценено (т.1.1.4.), се възстановява максимум пазарната стойност.
- 1.3. Ако застраховката е сключена по пазарната стойност съгласно чл.6,
 - 1.3.1. при разрушаване или изгубване на фактическата власт върху имуществото се възстановява застрахователната стойност, която то е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 1.3.2. при увреждане се възстановяват необходимите за ремонта към момента на настъпване на застрахователното събитие разходи, намалени със съотношението между пазарната стойност и възстановителната стойност на имуществото, но максимум застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие.

2. За стоки и стокowo-материални запаси: (чл.6, т. 1.3.)

- 2.1. при разрушаване или изгубване на фактическата власт върху имуществото се възстановява застрахователната стойност, която то е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 2.2. при увреждане се възстановяват необходимите за ремонта към момента на настъпване на застрахователното събитие разходи, но максимум застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие.
 - 2.3. Ако продажната цена, която може да бъде реализирана, след приспадане на спестените разходи (например: разходи за складиране), непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие е по-ниска от разходите за възстановяване или повторно набавяне, се възстановява максимум тази по-ниска стойност.
- ##### **3. За пари и парични еквиваленти (субститути), спестовни книжки и ценни книжа (чл.6, т. 1.4.)**
- се покриват разходите за възстановяване или повторно набавяне, при условие, че възстановяването или повторното набавяне е необходимо и се извърши действително в рамките на две години от настъпването на застрахователното събитие, в противен случай се възстановява само стойността на носителя.
- ##### **4. За електронни носители на данни и други подобни (чл. 6, т. 1.5.)**
- се покриват разходите за възстановяване или повторно набавяне, при условие, че възстановяването или повторното набавяне е необходимо и се извърши действително в рамките на две години от настъпването на застрахователното събитие, в противен случай се възстановява само стойността на носителя.
- ##### **5. За превозни средства и друго движимо имущество (чл.6, т. 1.6., 1.7. и 2.1.)**
- 5.1. при разрушаване или изгубване на фактическата власт върху имуществото се възстановява застрахователната стойност, която то е имало непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие;
 - 5.2. при увреждане се възстановяват необходимите за ремонта към момента на настъпване на застрахователното събитие разходи, но максимум застрахователната стойност непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие.
- ##### **6. За застраховани разходи (чл. 3, т. 2)**
- се възстановяват действително възникналите разходи.

7. Общи разпоредби за обезщетението

- 7.1. Ако след извършения ремонт застрахователната стойност на имуществото е по-висока в сравнение с неговата застрахователна стойност непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие, то обезщетените разходи за ремонта се намаляват с разликата между новата и старата застрахователни стойности.
- 7.2. Стойността на останките се приспада от застрахователното обезщетение при всички случаи; при оценката на останките не се взимат под внимание административните ограничения във връзка с възстановяването или набавянето на имуществото.
- 7.3. При изгубване на фактическата власт върху имущества и последващото им връщане се счита за уговорено следното:
 - 7.3.1. Застраховачият е длъжен да приеме обратно тези имущества, доколкото това е допустимо, с оглед на състоянието на същите.
 - 7.3.2. Ако след плащане на обезщетението бъдат върнати имущества, Застраховачият трябва да върне обезщетението след приспадане на сума, отговаряща на намалената стойност на имуществото. Имущества, чието обратно приемане е недопустимо с оглед на тяхното състояние, се предават на Застрахователя.
- 7.4. При отделни имущества, които са част от една съвкупност, не се взима под внимание евентуалната обезценка, която останалото неувредено имущество понася от увреждането, разрушаването или загубването на фактическата власт на другите имущества от съвкупността.

Член 8 Подзастраховане

При наличието на подзастраховане изчислените съгласно чл. 7 обезщетения се намаляват съобразно съответните разпоредби на Общите застрахователни условия (ОЗУ); това не се прилага, когато е договорено застраховане срещу първи риск.

Член 9

Плащане на обезщетение. Възстановяване, повторно набавяне

1. Първоначално Застраховачият има право само:

1.1. при сгради

1.1.1. на изплащане на действителната стойност, когато е налице разрушаване (пълно погиване), но не повече от пазарната стойност;

1.1.2. на изплащане на действителната стойност на щетата, когато е налице увреждане, но не повече от пазарната стойност.

1.2. при вещи за ежедневна употреба и оборудване, използвано със стопанска цел

1.2.1. на изплащане на действителната стойност, когато е налице разрушаване или изгубване на фактическата власт върху имуществото;

1.2.2. на изплащане на действителната стойност на щетата, когато е налице увреждане.

1.3. Действителната стойност на щетата се отнася към възстановителната стойност на щетата, както действителната стойност към възстановителната стойност на имуществото.

Пазарната стойност на щетата се отнася към възстановителна стойност на щетата, както пазарната стойност към възстановителната стойност на имуществото.

2. Застраховачият има право да получи плащане на частта от обезщетението, надхвърляща стойността съгласно ал. 1, само ако са изпълнени следните условия:

2.1. когато е гарантирано, че обезщетението ще се използва изцяло за възстановяване, съответно за повторно набавяне на увреденото имущество;

Имущества, които са били вече произведени, купени или поръчани, или са се намирили в процес на производство преди настъпването на застрахователното събитие, не се считат за възстановени, съответно повторно набавени;

2.2. възстановяването на сграда ще се извърши на досегашното ѝ място. Ако възстановяването на това място е забранено по административен път, то е достатъчно възстановяването да се извърши на друго място на територията на Република България;

2.3. възстановеното, съответно повторно набавеното имущество служи по същото стопанско, респективно функционално предназначение;

2.4. възстановяването, съответно повторното набавяне се извърши в срок от три години след настъпване на застрахователното събитие.

**Член 10
Процедура по експертизи**

По отношение на процедурата по експертизи в допълнение към Общите застрахователни условия (ОЗУ) се уговаря следното:

1. Заключение на двете вещи лица трябва да включва и застрахователната стойност на засегнатите от щетата имущества, непосредствено преди настъпването на застрахователното събитие, както и стойността на останките.

2. По искане на една от страните по договора трябва да се определи и застрахователната стойност на застрахованото, но незасегнатото от щетата имущество.

**Член 11
Право на регрес**

При условие, че Застрахователят възстанови на Застраховачия или на Застрахованото лице разходите за щетата, всички претенции за обезщетение на Застраховачия или на Застрахованото лице спрямо трети лица се прехвърлят на Застрахователя.

Настоящите Общи условия за застраховка „Пожар“ са приети от Застрахователя на 01.10.2011 г. и влизат в сила от датата на приемането им.